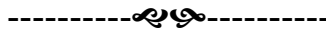

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ TÀI CHÍNH

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

NGUYỄN QUANG HIỆN

**QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN QUÂN ĐỘI**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

HÀ NỘI - 2016

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ TÀI CHÍNH

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

NGUYỄN QUANG HIỆN

**QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN QUÂN ĐỘI**

Chuyên ngành : Tài chính - Ngân hàng

Mã số : 62.34.02.01

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: 1. PGS, TS. ĐÀO VĂN HÙNG

2. TS. NGUYỄN THỊ HÀ

HÀ NỘI - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận án là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu kết quả nêu trong luận án là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

Tác giả luận án

Nguyễn Quang Hiện

MỤC LỤC

Trang

Trang phụ bìa	
Lời cam đoan	
Mục lục	
Danh mục các chữ viết tắt	
Danh mục các bảng, biểu đồ, sơ đồ	
MỞ ĐẦU	1
Chương 1: RỦI RO TÍN DỤNG VÀ QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	11
1.1. RỦI RO TÍN DỤNG CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI.....	11
1.1.1. Hoạt động tín dụng của ngân hàng thương mại	11
1.1.2. Rủi ro tín dụng của ngân hàng thương mại	15
1.2. QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	29
1.2.1. Khái niệm về quản trị rủi ro tín dụng và sự cần thiết quản trị rủi ro tín dụng.....	29
1.2.2. Những nội dung cơ bản trong quản trị rủi ro tín dụng	32
1.3. KINH NGHIỆM QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG CỦA MỘT SỐ NGÂN HÀNG TRÊN THẾ GIỚI	48
1.3.1. Ngân hàng Bangkokbank của Thái Lan	48
1.3.2. Ngân hàng Phát triển Hàn Quốc (KDP)	49
1.3.3. Ngân hàng Citibank của Mỹ	52
1.3.4. Ngân hàng ANZ của Úc.....	53
1.3.5. Bài học kinh nghiệm cho ngân hàng thương mại Việt nam trong quản trị rủi ro tín dụng	55
Kết luận Chương 1	60

Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN QUÂN ĐỘI	61
2.1. QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH, PHÁT TRIỂN VÀ HOẠT ĐỘNG KINH DOANH CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN QUÂN ĐỘI	61
2.1.1. Lịch sử hình thành và những đặc điểm khác biệt trong hoạt động kinh doanh của Ngân hàng Thương mại cổ phần Quân đội	61
2.1.2. Cơ cấu tổ chức của Ngân hàng thương mại cổ phần Quân đội	65
2.1.3. Kết quả hoạt động kinh doanh tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Quân đội	68
2.2. THỰC TRẠNG QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN QUÂN ĐỘI	70
2.2.1. Bối cảnh kinh tế vĩ mô	70
2.2.2. Rủi ro tín dụng của Ngân hàng Thương mại Cổ phần Quân đội	71
2.2.3. Thực trạng quản trị rủi ro tín dụng tại NHTM Cổ phần Quân đội	80
2.3. ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN QUÂN ĐỘI	100
2.3.1. Những kết quả đạt được trong quản trị rủi ro tín dụng	100
2.3.2. Những mặt còn hạn chế trong quản trị rủi ro tín dụng tại Ngân hàng TMCP Quân đội	105
2.3.3. Nguyên nhân của những hạn chế trong quản trị rủi ro tín dụng của Ngân hàng TMCP Quân đội	112
Kết luận Chương 2	120
Chương 3: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN QUÂN ĐỘI	121
3.1. ĐỊNH HƯỚNG HOẠT ĐỘNG TÍN DỤNG VÀ QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN QUÂN ĐỘI ĐẾN NĂM 2020	121
3.1.1. Định hướng chung trong hoạt động tín dụng	121
3.1.2. Định hướng đối với quản trị rủi ro tín dụng	122

3.2. CÁC GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN QUÂN ĐỘI	123
3.2.1. Các giải pháp chung	123
3.2.2. Các giải pháp cụ thể	138
3.3. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ TĂNG CƯỜNG QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN QUÂN ĐỘI	161
3.3.1. Kiến nghị với Nhà nước	162
3.3.2. Kiến nghị với Ngân hàng Nhà nước	165
3.3.3. Kiến nghị với Ủy ban giám sát tài chính Quốc gia	167
Kết luận Chương 3	168
KẾT LUẬN	169
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN	171
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	172
PHỤ LỤC	176

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ALCO	: Quản lý tài sản Nợ - Tài sản Có
BCTC	: Báo cáo tài chính
BL/TTQT	: Bảo lãnh/Thanh toán quốc tế
CEO	: Giám đốc điều hành
CNTT	: Công nghệ thông tin
CV QHKH	: Chuyên viên quan hệ khách hàng
DATC	: Công ty mua bán nợ
DNVVN	: Doanh nghiệp vừa và nhỏ
DVNH	: Dịch vụ Ngân hàng
FED	: Cục dự trữ liên bang Mỹ
GD/PGĐ	: Giám đốc/Phó giám đốc
GDP	: Tổng sản phẩm quốc nội
HDQT	: Hội đồng quản trị
HT QHKH	: Hỗ trợ quan hệ khách hàng
KH	: Khách hàng
KHCN	: Khách hàng cá nhân
KHDN	: Khách hàng doanh nghiệp
MB	: Ngân hàng Thương mại Cổ phần Quân đội
NHNN	: Ngân hàng Nhà nước
NHNNVN	: Ngân hàng Nhà nước Việt Nam
NHTM	: Ngân hàng Thương mại
NHTMCPQĐ	: Ngân hàng TMCP Quân đội
NHTMVN	: Ngân hàng Thương mại Việt Nam
NHTW	: Ngân hàng Trung ương
ODA	: Nguồn vốn hỗ trợ phát triển chính thức
QTRR	: Quản trị rủi ro
QTRRTD	: Quản trị rủi ro tín dụng
RRTD	: Rủi ro tín dụng
TCKT	: Tổ chức kinh tế
TCTD	: Tổ chức tín dụng
TĐTD	: Thẩm định tín dụng
TMCP	: Thương mại cổ phần
TSBĐ	: Tài sản bảo đảm
VAMC	: Công ty quản lý tài sản Việt Nam
VNĐ	: Việt Nam Đồng

DANH MỤC CÁC BẢNG

<u>Số hiệu</u>	<u>Nội dung</u>	<u>Trang</u>
Bảng 1.1:	Xếp hạng doanh nghiệp của Moody's.....	43
Bảng 1.2:	ROE và RAROC đối với các khoản vay của ANZ	54
Bảng 2.1:	Một số chỉ tiêu tài chính cơ bản của MB giai đoạn 2011 đến 2015.....	69
Bảng 2.2:	Tăng trưởng dư nợ tại MB trong giai đoạn từ 2011 - 2015.....	73
Bảng 2.3:	Cơ cấu tín dụng theo nhóm ngành giai đoạn 2011-2015.....	77
Bảng 2.4:	Cơ cấu tín dụng theo tính chất khoản vay giai đoạn 2011-2015	78
Bảng 2.5:	Phân loại nợ của MB đối với doanh nghiệp	89
Bảng 2.6:	Ma trận xác định xếp loại khách hàng đơn vị kinh doanh nhỏ.....	91
Bảng 2.7:	Ma trận xác định xếp loại khách hàng cá nhân	93
Bảng 2.8:	Phân loại nợ theo điều 6 - QĐ 493	94
Bảng 2.9:	Phân loại nợ theo điều 7 - QĐ 493	94
Bảng 2.10:	Tỷ lệ trích dự phòng cụ thể.....	98
Bảng 3.1:	Bảng số lượng các biến độc lập được sử dụng.....	147
Bảng 3.2:	Số lượng quan sát	148
Bảng 3.3:	Số lượng quan sát theo mẫu Phát triển và mẫu Kiểm định	148
Bảng 3.4:	Ký hiệu và nội dung các biến độc lập trong mô hình.....	149

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

<u>Số hiệu</u>	<u>Nội dung</u>	<u>Trang</u>
Biểu đồ 2.1: Tăng trưởng GDP và tỷ lệ lạm phát của Việt Nam giai đoạn 2003 - 2015		71
Biểu đồ 2.2: Cơ cấu thu nhập của MB giai đoạn 2011 - 2015		72
Biểu đồ 2.3: Cơ cấu tín dụng theo kỳ hạn giai đoạn 2011-2015		75
Biểu đồ 2.4: Cơ cấu tín dụng theo nhóm khách hàng giai đoạn 2011-2015		76
Biểu đồ 2.5: Cơ cấu tín dụng theo chất lượng nợ giai đoạn 2011-2015		78
Biểu đồ 2.6: Tỷ lệ nợ xấu của MB giai đoạn 2010 - 2015		79
Biểu đồ 2.7: Tỷ lệ nợ xấu của MB và hệ thống ngân hàng		103
Biểu đồ 2.8: Trữ lãi suất huy động kỳ hạn dưới 6 tháng bằng VNĐ		119

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

<u>Số hiệu</u>	<u>Nội dung</u>	<u>Trang</u>
Sơ đồ 1.1:	Mô hình quản trị rủi ro tín dụng tập trung	35
Sơ đồ 1.2:	Quy trình kiểm soát tín dụng liên tục.....	47
Sơ đồ 2.1:	Mô hình tổ chức tập đoàn.....	65
Sơ đồ 2.2:	Mô hình tổ chức MB giai đoạn 2011 - 2015	67
Sơ đồ 2.3 (a):	Quy trình nhận biết rủi ro tín dụng đối với các khoản tín dụng thuộc quyền phán quyết của Chi nhánh.....	83
Sơ đồ 2.3 (b):	Quy trình nhận biết rủi ro tín dụng đối với các khoản tín dụng thuộc quyền phán quyết của Khu vực/Hội sở.....	85
Sơ đồ 2.4:	Chấm điểm của hệ thống xếp hạng tín dụng nội bộ cho KHDN	90
Sơ đồ 2.5:	Chấm điểm của hệ thống xếp hạng tín dụng nội bộ cho đơn vị kinh doanh có quy mô nhỏ	91
Sơ đồ 2.6:	Chấm điểm của hệ thống xếp hạng tín dụng nội bộ cho cá nhân.....	92
Sơ đồ 3.1:	Phương thức quản trị rủi ro tín dụng.....	125
Sơ đồ 3.2:	Quy trình chuẩn cấp tín dụng tại MB.....	139